

Nationale nachtvlindernacht 2011 in Friesland Siep Sinnema

De nationale nachtvlindernacht werd dit jaar gehouden op vrijdagavond 2 september 2011. Een prima avond om te nachtvlindere, want het was droog en de temperatuur bleef boven de 15 graden Celsius. Bovendien was het windstil. En dat was een wonder in de afgelopen zomer, die nauwelijks geschikte avonden leverde om het laken op te zetten. In het overzicht hieronder heb ik de gegevens verzameld van vier locaties, namelijk De Kruidhof in Buitenpost (Siep en Jannie Sinnema), St. Nicolaasga (Andy Saunders), Oranjewoud (Henk Hunneman) en het bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer in Appelscha (Gerard Bergsma).

Zo'n nationale nachtvlindernacht is mede bedoeld om het grote publiek kennis te laten maken met het nachtvlindergebeuren. Dat lukte prima in Appelscha, waar 22 bezoekers eerst een presentatie kregen over nachtvlinders en daarna de vlinders op het laken konden bewonderen. En dat lukte zeker in Buitenpost, waar maar liefst 70 mensen afkwamen op de vlinderlamp. Dat laatste aantal was zo groot, dat de vlinders waarschijnlijk moeite hadden om de lamp nog te zien, maar het enthousiasme van de bezoekers was groot. Er waren opvallend veel kinderen aanwezig, waarvan een aantal probeerde met boeken erbij om alle vlinders op naam te brengen. Ook opvallend was het grote aantal bezoekers, dat met macrofotografie aan de slag was. Al die kleurige nachtvlinders leverden daar natuurlijk een prachtig onderwerp voor.

In de tabel hieronder ziet u de waargenomen soorten, per familie gerangschikt op waargenomen aantallen. De familie van de uilen leverde de meeste vlinders, de huismoeder (*Noctua pronuba*) was het talrijkst, gevolgd door de zwarte c-uil (*Xestia c-nigrum*). Bij de spanners waren de appeltak (*Campaea margaritata*), en de hagedoornvlinder (*Opisthoptis luteolata*) het talrijkst. In Buitenpost verscheen zelfs een dagvlinder, de atalanta (*Vanessa atalanta*), op het laken, waarschijnlijk door de vele toeschouwers opgejaagd uit de struiken.

In Buitenpost werden ook enkele tientallen bomen voorzien van smeer (een mengsel van o.a. appelstroop en bier). Daar kwamen slechts drie soorten op af, namelijk de huismoeder, de piramidevlinder en de zwarte c-uil. Maar de bezoekers vonden het interessant om te zien hoe de vlinders rond de stroopplekken op de stam zaten en duidelijk zichtbaar met de roltong zaten te snoepen van dit lekkers. Echt zeldzame soorten werden op deze avond in Friesland niet waargenomen.

De voorlopige landelijke resultaten leveren, wat de top drie betreft, ongeveer hetzelfde beeld. Ook landelijk was de huismoeder het talrijkst, met de zwarte c-uil op de tweede plaats. Ook de bruine snuituil (*Hypena proboscidalis*), de piramidevlinder (*Amphipyra pyramidea*), de appeltak (*Campaea margaritata*), de hagedoornvlinder (*Opisthoptis luteolata*), de vierkantvlekuil (*Xestia xanthographa*), de agaathvlinder (*Phlogophora meticulosa*) en de volgeling (*Noctua comes*) behoren tot de top-tien in Nederland.

Hierna volgt het overzicht van de waargenomen soorten.

Bpost = Buitenpost, De Kruidhof (205-585)

Or.woud=Oranjewoud, Marijkemuoiwei (195-551)

StNic=St.Nicolaasga, Heemstrastraat (178-548) **App** = Appelscha, bezoekerscentrum SBB (217-552)

		Bpost	App	StNic	Or.wd	tot.
Uilen						
Noctua pronuba	huismoeder	30	2	24	2	58
Xestia c-nigrum	zwarte-c-uil	25		2	2	29
Rivula sericealis	stro-uiltje	7			1	8
Hypena proboscidalis	bruine snuituil	7			1	8
Amphipyra pyramidea	piramidevlinder	5		1	1	7
Ochropleura plecta	haarbos	4	1		1	6
Hoplodrina ambigua	zuidelijke stofuil	2		4		6
Xestia xanthographa	vierkantvlekuil	2	3		1	6
Luperina testacea	gewone grasuil		2	4		6
Noctua janthe	Open-breedbandhuism.	4		1		5
Archanara sparganii	egelskopboorder	3			1	4
Phlogophora meticulosa	agaatvlinder	3			1	4
Noctua comes	volgeling	2		1		3
Gortyna flavago	goudgele boorder	1	2			3
Autographa gamma	gammauil	2				2
Plusia festucae	goudvenstertje	2				2
Zanclognatha tarsipennalis	lijnsnuituil		2			2
Protodeltote pygarga	donkere marmereuil		1		1	2
Mesoligia furuncula	zandhalmuiltje	1				1
Agrotis puta	puta-uil	1				1
Diachrysa chrysis	koperuil	1				1
Craniophora ligustri	schedeldrager	1				1
Hydraecia micacea	aardappelstengelboorder		1		1	2
Xestia baja	bruine zwartstipuil		1			1
Hypenodes humidalis	moeras-micro-uil		1			1
Herminia grisealis	boogsnuituil				1	1
Mesapamea secalis	halmrupsvlinder				1	1
Cosmia trapezina	hyena				1	1
Tandvlinders						
Notodonta dromedarius	dromedaris	1				1
Spanners						
Campaea margaritata	appeltak	5	4		2	11
Opisthograpis luteolata	hagedoornvlinder	5	1		1	7
Peribatodes rhomboidaria	taxusspikkelspanner	1	1	3		5
Chloroclysta truncata	schimmelspanner		2	1	1	4
Ectropis crepuscularia	gewone spikkelspanner		3		1	4
Colostygia pectinataria	kleine groenbandspanner	1	1		1	3
Xanthorhoe ferrugata	vierbandspanner	1	1		1	3
Xanthorhoe fluctuata	zwartbandspanner			3		3
Epirrhoe alternata	gewone bandspanner	2				2
Timandra comae	lieveling	2				2
Macaria alternata	donker klaverbladje	2				2
Thera britannica/variata	sparspanner				2	2

		Bpost	App	StNic	Or.wd	tot.
Camptogramma bilineata	gestreepte goudspanner	1				1
Cyclophora punctaria	gestippelde oogspanner		1			1
Macaria notata	klaverblaadje		1			1
Thera obeliscata	naaldboomspanner		1			1
Ligdia adustata	aangebrande spanner		1			1
Gymnoscelis rufasciata	zwartkamdwegspanner			1		1
Chloroclystis v-ata	v-dwegspanner				1	1
Epione repandaria	puntige zoomspanner				1	1
Eupithecia nanata	smalvleugeldwegspanner				1	1
Macaria liturata	gerimpelde spanner				1	1
Eenstaarten						
Drepana curvatula	bruine eenstaart	4	1			5
Watsonalla binaria	gele eenstaart				1	1
Beervlinders						
Eilema depressa	naaldboombeertje				2	2
Eilema griseola	glad beertje		1			1
Eilema complana	streepkokerbeertje		1			1
Miltochrista miniata	rozenblaadje		1			1
Overige families						
Thyatira batis	braamvlinder		1			1
Trichiura crataegi	grijsbandspinner		1			1
Lymantria monacha	nonvlinder				1	1
Micro's						
Acentria ephemerella	duikermot	10				10
Yponomeuta cagnagella	gr. kardinaalsstippelmotje	5				5
Cataclysta lemnata	kroosvlindertje	2	2		1	5
Elophila nymphaeata	waterleliemot	3			1	4
Bactra lanceolana	rusbladroller	3				3
Agriphila tristella	variabele grasmot	1	1	1		3
Celypha lacunana	onkruidbladroller			3		3
Acleris variegana	witschouderbladroller	2				2
Pandemis cerasana	kersenbladroller	2				2
Carcina quercana	vuurmot	1	1			2
Parapoinx stratiotata	krabbenscheermot		2			2
Evergestis pallidata	bonte valkmot		2			2
Adaina microdactyla	koninginnekruid vedermotje	1				1
Epinotia ramella	gemarmerde oogbladroller		1			1
Acleris forsskaleana	kleine boogbladroller		1			1
Acleris emargana	gehakelde bladroller		1			1
Agriphila inquinatella	moerasgrasmot		1			1
Ypsolopha scabrella	gelijnde spitskopmot		1			1
Pleuroptya ruralis	parelmoermot		1			1
Emmelina monodactyla	windevedermot			1		1
Epiblema uddmanniana	bramenbladroller				1	1
Dagvlinders						
Vanessa atalanta	atalanta	1				1